

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΚΟΡΑΣ (ΣΥΝΘΕΤΗΣ)

Τα πάντα είναι μουσική

Μόλις γύρισε από το Άμστερνταμ, όπου παρουσίασε με επιτυχία ένα καινούριο έργο του συμμετέχοντας στο Διεθνές Φεστιβάλ Σύγχρονης Μουσικής «Gaudeamus». Συνθέσεις του Παναγιώτη Κόκορα έχουν αποσπάσει σημαντικές διακρίσεις σε πολλούς διεθνείς διαγωνισμούς σε Ευρώπη, Ασία και Αμερική, ενώ στο βιογραφικό του μετράει αναθέσεις έργων για λογαριασμό πανεπιστημίων όπως το Χάρβαρντ ή το Γιόρκ, αλλά και κορυφαίων ινστιτούτων όπως το IRCAM στο Παρίσι.

Το δικό του «γήπεδο» και πεδίο δημιουργίας είναι ο υπολογιστής. Έχει σπουδάσει ωστόσο κιθάρα, πιάνο και σαξόφωνο. Παίζει επίσης κλαρινέτο, φλάουτο, βιολί, τσέλο, τρομπέτα, κρουστά – σαν να λέμε «άνθρωπος-ορχήστρα» δηλαδή – ενώ έχει καμιά δωδεκαριά μουσικά όργανα στο σπίτι του με τα οποία του αρέσει να πειραματίζεται και να δοκιμάζει πράγματα. Δίνοντας ραντεβού γι' αυτήν τη συνέντευξη, μπήκαμε για λίγο στους ρυθμούς της καθημερινότητάς του.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ:
Λένα Ευαγγέλου

Ποια στοιχεία θεωρείτε ότι ορίζουν την προσωπική σας γραφή;

Αν προσπαθούσαμε να βάλουμε έναν τίτλο, θα λέγαμε ότι κινούμαι στον χώρο της κλασικής σύγχρονης ή ηλεκτροακουστικής μουσικής. Χρησιμοποιώ κυρίως τον υπολογιστή ως δημιουργικό χώρο και ως εργαλείο, αλλά η δουλειά μου περιλαμβάνει τόσο συνθέσεις για Η/Υ όσο και για μεικτά μέσα ή καθαρά οργανική μουσική. Το βασικό χαρακτηριστικό είναι ότι οι συνθέσεις μου είναι πολυχρωματικές. Δεν θα ακούσει κανείς μελωδίες, επαναλαμβανόμενα ρυθμικά μοτίβα π.χ., ή αρμονίες που είναι παραδοσιακά τα κύρια εργαλεία του συνθέτη. Το χρώμα είναι για μένα το βασικό μουσικό στοιχείο το οποίο βέβαια δεν είναι τόσο απλό, είναι πολυσύνθετο και πολυεπίπεδο. Ενδιαφέρομαι κυρίως για τη μορφολογία του ήχου και για την ψυχοακουστική του αντίληψη, τον υποκειμενικό δηλαδή τρόπο με τον οποίον το ανθρώπινο σύστημα ακοής αντιλαμβάνεται τους διάφορους ήχους.

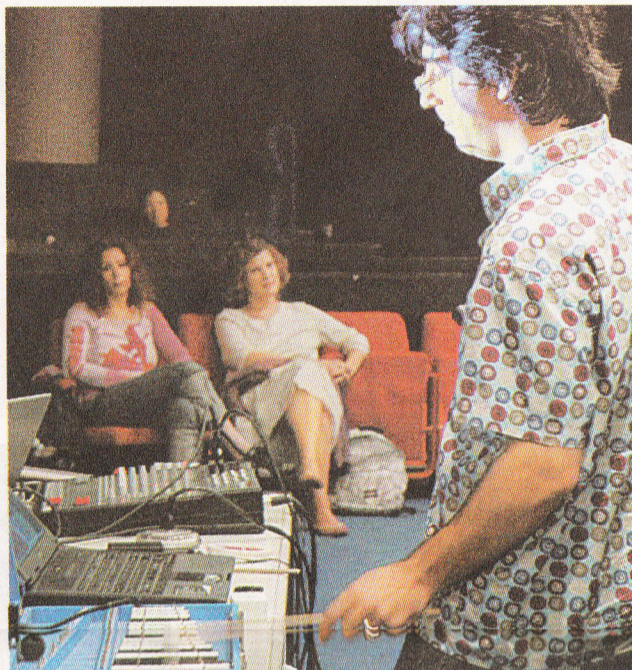
Από ποιους έχετε επηρεαστεί;

Γενικώς είμαι επηρεασμένος από είδη μουσικής ή από ερεθίσματα τα οποία δεν ακούγονται τόσο – με την κλασική έννοια – μουσικά... Με ενδιαφέρει περισσότερο να επεξεργαστώ ήχους της καθημερινότητας και να τους μετατρέψω σε μουσική. Παίζω συχνά με αυτό, το χρησιμοποιώ ως μέσο έμπνευσης, ως αντικείμενο επεξεργασίας κι ανάπτυξης των συνθέσεων. Μου αρέσει να ψάχνω τη μουσική σε υλικά που δεν είναι συνηθισμένα ή δεν έχουν διερευνηθεί ακόμη, από λίγο έως καθόλου. Υπάρχει ένα στοιχείο εξερεύνησης στη δουλειά μου, μια διάθεση να βρω νέους τρόπους έκφρασης, νέες δομές, φόρμες και ηχοχρώματα. Το γεγονός αυτό μπορεί να πει κανείς ότι δίνει στη μουσική μου έναν χαρακτήρα πειραματικό. Ωστόσο, για μένα κινητήριοι μοχλός είναι πάντα ο ήχος και οι συνειρμοί τους οποίους αυτός φέρνει. Ξεκινάω από μια ηχητική κατάσταση

κι αυτή μετά με οδηγεί, δημιουργώντας μια ιστορία από συνειρμούς, εικόνες και καταστάσεις οι οποίες εκτυλίσσονται στον χρόνο.

Ποια είναι η με-

«Κινούμαι στον χώρο της κλασικής σύγχρονης ή ηλεκτροακουστικής μουσικής. Χρησιμοποιώ κυρίως τον υπολογιστή ως δημιουργικό χώρο και ως εργαλείο, αλλά η δουλειά μου περιλαμβάνει τόσο συνθέσεις για Η/Υ όσο και για μεικτά μέσα, ή καθαρά οργανική μουσική», λέει ο Παναγιώτης Κόκορας

γαλύτερη πρόκληση στη σύνθεση ενός έργου; Για εμένα η μεγαλύτερη πρόκληση είναι το να ξεπεράσω τον εαυτό μου, το να θεωρήσω δηλαδή ότι το νέο έργο μου είναι καλύτερο από το προηγούμενο και να μπορέσω μέσα από αυτό να πάω λίγο παραπέρα. Αυτό είναι ένα προσωπικό στοίχημα που βάζω κάθε φορά, πιστεύω όμως ότι αν είναι κανείς ικανοποιημένος από τον εαυτό του, τότε αυτό δεν μπορεί παρά να φτάσει και στον αποδέκτη.

Η σύνθεση δεν θεωρώ ότι είναι τυπική δουλειά, παρ' ότι αποτελεί επάγγελμα για εμένα, καθώς είμαι επαγγελματίας συνθέτης και βγάζω χρήματα από αυτό. Είναι πρωταθλητισμός και παράλληλα μοναχισμός. Δεν υπάρχουν ωράρια, αργίες, γιορτές ή Σαββατοκύριακα. Είναι μια δραστηριότητα που σε θέλει όλο δικό της. Αν δεν το εξασκείς συνέχεια δεν θα έχεις επιδόσεις, όπως ακριβώς κι ο πρωταθλητής. Ίσως δεν μπορείς να κάνεις και διαφορετικά, γιατί από ένα σημείο και μετά τα πράγματα σε οδηγούν εκεί.

Αυτό δεν έχει, ενδεχομένως, ένα βαρύ τίμημα;

Πιστεύω ότι ο καλλιτέχνης είναι λίγο «παρητηρητής» της ζωής. Έχει κι αυτό τη γοητεία του. Το τίμημα, ίσως, μοιάζει λίγο σκληρό. Μπορεί εγώ να μη βιώνω τις καθημερινές χαρές όπως οι άλλοι, αλλά αυτό δεν με ανησυχεί καθόλου. Δεν πηγαίνω για καφέ κάθε μέρα, δεν το προτιμώ όμως αυτό. Πιστεύω πως όταν δημιουργείς, τότε ο χρόνος που περνάει φαίνεται πολύ πιο μεγάλος και πλούσιος. Κατ' επέκτασιν θεωρώ τελικώς ότι είμαι πιο γεμάτος από ανθρώπους που θεωρητικά φαίνονται να διασκεδάζουν ή να περνάνε καλά. Ας πούμε ότι είναι μια εμμονή η οποία δίνει νόημα στη ζωή μου. Δε μπορώ να πω βέβαια ότι η σύνθεση κρύβει μόνο ευχάριστες στιγμές. Η διαδικασία της δημιουργίας είναι αρκετά επώδυνη, όπως ακριβώς και η γέννα. Οι καρποί όμως είναι γλυκείς και πιστεύω ότι το όλο αποτέλεσμα σε ξεπληρώνει γι' αυτόν τον κόπο.

“ Με ενδιαφέρει περισσότερο να επεξεργαστώ ήχους της καθημερινότητας και να τους μετατρέψω σε μουσική. Μου αρέσει να ψάχνω τη μουσική σε υλικά που δεν είναι συνηθισμένα ”

Ποιος είναι

Ο Παναγιώτης Κόκορας άρχισε τις μουσικές σπουδές του στην Κατερίνη, το 1987. Συνέχισε στην Αθήνα ολοκληρώνοντας με δίπλωμα Σύνθεσης (τάξη Γ. Ιωαννίδη και Κ. Βαρότση) και πτυχίο κλασικής κιθάρας (τάξη Ε. Ασημακόπουλου). Παράλληλα παρακολούθησε μαθήματα ηλεκτροακουστικής σύνθεσης με τον Α. Κερκκομάρ

στο ΚΣΥΜΕ (Κέντρο Σύγχρονης Μουσικής Έρευνας). Στη συνέχεια με υποτροφίες από τη Βρετανική Ακαδημία (AHRB) και τον Σύλλογο «Οι Φίλοι της Μουσικής» πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές Μάστερ και ακολούθως Διδακτορικού διπλώματος στη σύνθεση στο Πανεπιστήμιο του Γιόρκ στην Αγγλία. Έχει λάβει παραγγελίες για συνθέσεις έργων από το Ίδρυμα Fromm (Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ), IRCAM - Παρίσι, MATA (Music at the Anthology) - Νέα Υόρκη, Spring Festival (Πανεπιστήμιο του Γιόρκ), Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και Gaudeamus - Ολλανδία, Ορχήστρα Πανεπιστημίου Αθηνών.

Είναι ιδρυτικό μέλος του «Ελληνικού Συνδέσμου Σύνθετων Ηλεκτροακουστικής Μουσικής» (ΕΣΣΗΜ) όπου και κατέχει τη θέση του αντιπροέδρου. Έχει διδάξει στο Τμήμα Μουσικής Τεχνολογίας και Ακουστικής του ΤΕΙ Κρήτης, ενώ από τον Οκτώβριο του 2005 διδάσκει στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του ΑΠΘ. Έργα του κυκλοφορούν από τις δισκογραφικές εταιρίες NOR, Miso Records, CEC, Independent Opposition Records, ICMA-ICMC04 και διανέμονται σε περιορισμένες εκδόσεις από τους Host Artists Group, LOSS, Musica Nova και τα μουσικά περιοδικά «Audio», «Ram» και «Sound Maker».

Διακρίσεις σε όλο τον κόσμο

«Sam Houston State University Percussion Ensemble Composition Contest» (ΗΠΑ), «Gianni Bergamo Classic Music Award» (Ελβετία), «ICE 21st Century Young Composers Project» (ΗΠΑ), «V Pierre Schaeffer» (Ιταλία), «Musica Viva» (Πορτογαλία), «Διεθνής Διαγωνισμός Σύνθεσης της Σεούλ» (Κορέα), «Toru Takemitsu» (Ιαπωνία), «Prix Noroit» (Γαλλία), «Luigi Russolo» (Ιταλία), «CIMESP» (Βραζιλία), «Metamorphosis» (Βέλγιο), «Jurgenson» (Μόσχα), είναι μερικοί μόνο από τους διαγωνισμούς στους οποίους έχει διακριθεί ο Παναγιώτης Κόκορας. Το κομμάτι της διδασκαλίας παίζει επίσης σημαντικό ρόλο στη ζωή του, το δημιουργικό του ενδιαφέρον όμως είναι στραμμένο στη σύνθεση. Μέσα στα άμεσα σχέδιά του είναι η ολοκλήρωση ενός έργου το οποίο θα παρουσιαστεί στη Θεσσαλονίκη από το ελληνικό σύνολο «Trio IAMA», ένα πολλά υποσχόμενο και δημιουργικό μουσικό σχήμα που αποτελείται από τον Γιάννη Ανισέγκο στο φλάουτο, τη Μαρία Ανισέγκου στο τσέλο και τον Αντώνη Ανισέγκο στο πιάνο. Η πρεμιέρα ενός ακόμη έργου του θα δοθεί την άνοιξη στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών από το Ελληνικό Συγκρότημα Σύγχρονης Μουσικής υπό τη διεύθυνση του Θόδωρου Αντωνίου, ενώ τρέχουν πάντα οι υποχρεώσεις του και οι αναθέσεις έργων από το εξωτερικό.

